

מחשוב ענן

האם זה נכון אסטרטגית?

המשבר הכלכלי של שנת 2008 לימד ארגונים על חשיבות היכולת לשמור על גמישות בהוצאות ולאפשר להתאימן להיקפי ההכנסות שהצטמצמו. ארגונים שלא הצליחו לצמצם בהוצאות נאלצו לבסוף לסגור את שעריהם. אחד היתרונות הגדולים שספקיות מחשוב הענן מדגישות בכואן לשווק את הפתרונות שלהן הוא אותה גמישות במערך ה-IT המאפשרת לעסקים להשתמש במערכות המידע בהיקף הדרוש בכל רגע נתון, לא פחות ולא יותר.

אלדד דיין
יועץ תחום ניהול סיכונים
טכנולוגיות ואבטחת מידע,
קמפוז ניהול סיכונים

גלית רוטשטיין
מנהלת תחום ניהול סיכונים
טכנולוגיות ואבטחת מידע,
קמפוז ניהול סיכונים

כדי להבין בצורה טובה את סביבת הענן, המאפיינים והיתרונות נשתמש באנלוגיה המשווה את סביבת הענן לבניין משרדים טיפוסי. הבניין בנוי מקומות רבות כאשר בכל קומה נמצאת חברה אחת או יותר, כל חברה מתמחה בתחום עיסוק אחר ובמגזר אחר. במקום שכל חברה תאלץ להשקיע בתכנון, בנייה וחיידוש תקופתי של משרדיה, מרבית החברות מעדיפות לשלם על שירותים אלו ועל שירותים משותפים הניתנים על החברה בעלת הבניין ובכך זה ניקיון ותחזוקה של הבניין, אספקת מים וחשמל ושירותי תיקונים בדומה לבניין המשרדים, כך גם סביבת מחשוב הענן שייכת לחברה אחת (ספקית מחשוב ענן) המספקת למספר רב של חברות מתחומים שונים ומגזרים שונים את החומרה (שרתים רבי עוצמה ושטח אחסון רחב) ומחייבת את העסקים השונים על פי מודל תמחור של תשלום על פי שימוש. תחזוקת השרתים, רכש של אמצעי אחסון בהתאם לצורך ותיקונים הם באחריותה של ספקית מחשוב הענן.

ניתן לומר כי מחשוב הענן כשירות, מתחלק לשלושה תחומי שירות עיקריים:

IaaS - ניהול תשתית המחשוב בידי ספק מחשוב הענן (חומרה, שטח אחסון, שרתים, ציוד רשת).
PaaS - ניהול פלטפורמת מחשוב בידי ספק מחשוב הענן. ארגונים יכולים לפתח על בסיס הפלטפורמה מערכות ייעודיות לעסק שלהם, וזאת ללא רכש של כלי פיתוח יקרים ושרתים ייעודיים.
SaaS - ניהול מערכת התומכות באחד או יותר מהתהליכים בארגון, ע"י ספק מחשוב ענן (כמשל ERP, CRM). המערכת מתחזקת באופן מלא על ידי הספק ומאפשרת לכל משתמש גישה מכל דפדפן אינטרנט לכלל הפעולות להן הוא מורשה.

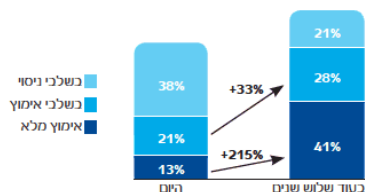
ISAE3402 - כנבי אפקטיביות הבקורות אצל. ארגונים שמעוניינים למזער את הסיכונים שבקיום המידע על סביבות משותפות עם ארגונים אחרים, יכולים ליישם את הענן כאמצעות מודל Private Cloud המאפשר שימוש במשאבי מחשוב שבבעלות ספק הענן אך מגביל את השימוש במשאבים אלו רק לארגון בודד. חשוב לומר כי כיום רוב האפליקציות העסקיות הממוקמות על ענן, מאפשרות לכל חברה לנהל את הרשאות הגישה למידע שלה ובכך נוחות שליטה על המידע לחברה שהמידע בבעלותה.

האם כדאי לארגונים לעבור לענן? שיקולים אסטרטגיים

- צמצום משמעותי בהיקפי תחזוקת תשתית המחשוב יאפשר הפניית משאבים לביצוע פרויקטים חיוניים אחרים.
- העברת תחזוקת המחשוב לספק חיצוני המתמחה בנושא, תבטיח ככל הנראה פחרון מהיר ויעיל יותר של תקלות ותמיכה מתקדמת יותר מאשר זו אשר תסופק על ידי צוות IT פנימי וזאת בשל היתרון לגודל (ספק חיצוני אשר מספק את השירות למספר רב של לקוחות נוספים הינו ככל הנראה מיומן ומנסה יותר מצוות פנימי).
- הגמישות שטכנולוגית מחשוב הענן מאפשרת חשובה בעיקר בעיתות משבר כאשר היקף הפעילות יורד באופן משמעותי ויש צורך להיערך למצב החדש גם מבחינת תשתית מערכות המידע. יכולתן של חברות רבות להיערך לדרישות הנושק המשחנות מהווה מרכיב משמעותי ביכולתן להמשיך להתקיים לאורך זמן.
- זמינות השירותים כיום היא גבוהה מאוד ומרבית ספקי מחשוב הענן מבטיחים 99.9% זמינות. תופעות כמו נפילות של השירות הופכות לנדירות יותר ומספקות למרבית החברות זמינות גבוהה המספקת את הצרכים העסקיים שלהן.

גמגמות עתידיות באימוץ מחשוב ענן

על פי תחזיות Deloitte, תחום מחשוב הענן צובר תאוצה ועתיד לגדול בשיעור שנתי של 22% לרמת הוצאות של 241 מיליארד דולר בשנת 2020. בנוסף, קונספט טכנולוגי זה עתיד להתרחב למגזרים שעד כה נמנעו להיכנס לתחום ויהפוך לאינטרנטיבה מובילה לצרכי המחשוב הארגוניים, ועל כן כל ארגון צריך לשאול את עצמו מתי ועבור איזו תהליכים עסקיים עליו לעבור לענן.

לפרטים ומידע נוסף:

שמעון צימבליסט, דירקטור, תחום ניהול סיכונים
טכנולוגיות ואבטחת מידע, קבוצת ניהול סיכונים
טלפון: 03-6085216 | דוא"ר: szimbalist@deloitte.co.il

יתרונות וחסרונות עיקריים

צמצום עלויות

העובדה כי תשתיות מחשוב הענן הינן בבעלות הספק ולא בבעלות החברה מייחרת את הצורך ברכש ובתחזוקה של תשתיות מערכות מידע הכוללת שרתים ואמצעי אחסון.

כמו כן, העובדה כי מאחורי כל אפליקציה עומד כוח מחשוב רב עוצמה מאפשרת לחברות לספק למשתמשיהן מחשבים חלשים באופן יחסי, בעלי גישה לאינטרנט ומשם הדרך קצרה לניצול כוח המחשוב החזק הקיים בענן לצורך ביצוע הפעולות העסקיות.

צמצום העלויות מתבטא ביתר שאת בעת שינויי נפח פעילות המצריכים רכש של תשתיות בעת גידול נפח הפעילות שעשויה להיות רק זמני ובזבוז משאבים בעת צמצום נפח הפעילות עקב חוסר שימוש.

מידה אחת מתאימה לכוח

בין החסרונות הבולטים של אפליקציות מחשוב ענן ניתן למנות את העובדה כי האפליקציות אינן מותאמות באופן מדויק עבור כל ארגון ושמידת ההתאמות שכל ארגון יכול לבצע באפליקציה היא מוגבלת. הדבר דומה לחשבון ה-Gmail שרוכנו משתמשים בו כיום באותו אופן, אין לנו שליטה על הממשק ועל ההתנהגות הכללית של תיבת ה-Gmail אך אנו כן יכולים לשכות על מספר מצומצם של הגדרות על מנת לאפשר לנו עבודה מותאמת אישית טובה יותר. על אף האמור לעיל, מודל ה-Managed SaaS הינו מודל המאפשר לספק Tailor made solutions על גבי תשתיות הענן ובכך לאפשר לארגונים שימוש באפליקציה מותאמת.

גמישות מוגבלת

היקף הצריכה של משאבי סביבת המחשוב משתנה כל רגע ובמהירות וסביבת הענן מאפשרת ללקוח לשנות באופן אוטומטי את כמות משאבי המחשוב המוקצית לו בכל רגע נתון על פי ההיקף לו הוא זקוק. גמישות זו מייחרת את הצורך לתכנן מראש את המשאבים הדרושים למחשוב וחוסרת לו את העלות הכרוכה בזמני התכנון, זמני האספקה, זמני ההקמה ובתחילת הרכש. הגמישות מתבטאת גם בעובדה כי אפליקציות SaaS מאפשרות גישה ממחשבים ניידים, ניידים, סמארטפונים וטאבלטים, יכולת חשובה בעולם הדיגיטלי של היום בו אנו נדרשים ליכולת תגובה מהירה ומדויקת מכל מקום בו אנו נמצאים.

אבטחת מידע

ארגונים רבים מסרבים להעביר את מערכות המידע שלהם אל סביבת הענן וזאת מחשש שהמידע העסקי המאוחסן בסביבת הענן המשותפת יימצא בחשיפה מוגברת כגישה ע"י גורמים לא מורשים. על מנת לתת מענה לחששות אלו יש לומר כי ספקיות מחשוב הענן הגדולות כגון HP, Amazon EC2, Microsoft וכו' לא מזניחות את תחום אבטחת המידע מחשש לפגיעה במוניטין ואובדן לקוחות ועל כן הן מקיימות מאמץ מתמשך לשיפור דרכי האבטחה של סביבת הענן. בין האמצעים הנונקטים, מבדקי אבטחה, חתירה כהשגת תקני אבטחת מידע כגון ISO 27001:2005 ובעתיד גם גיבוי ברית אבטחת מידע בענן שההסכמה על תכולתה והיקף פעילותה מתגבש בתקופה זו. כמו כן, ספקיות ענן מספקות ללקוחותיהן חוות דעת